

Republiek een vreedzame, defensieve politiek voerde ter handhaving van verworven posities.

Interessant is het te zien hoe Atkinson, juridisch Nederlander, maar Engelsman veel meer, schepen kocht die door de Fransen van zijn landgenoten waren gekaapt, hoe hij in Rotterdam ongehinderd zijn handelsbedrijf kon voortzetten toen de Republiek met zijn vaderland in oorlog was, hoe hij dit ook zonder gewetensbezwaar deed, niemand die er aanstoot aan zou hebben genomen: het is iets wat we ons in de twintigste eeuw moeilijk kunnen voorstellen. Hoe weinig interesseerde in de jaren 1700 een internationaal geschil de particuliere burger, in welk een geringe mate wilde en kón een staat alle nationale krachten tegen de vijand mobiliseren. Totale oorlog, nationale ideologie, dooreenhaspeling van *raison d'état* en patriottisme, de techniek en het denken waren er nog niet aen toe.

In de Engelse gemeenschap van Rotterdam op het eind van de achttiende eeuw was Atkinson een man van aanzien en vertrouwen. Dikwijls stelden Engelse Rotterdammers hem aan als executeur-testamentair, verschillende malen trad hij op als vertegenwoordiger van de Engels-Episcopaalse Parochie hier ter stede. Voor het laatst was dit het geval op 12 februari 1795, toen hij als 'church warden' samen met zijn ambtsbroeders James Smith en Thomas Littledale een verklaring in het doop- en trouwboek van zijn kerk ondertekende ⁷²). Het stuk is een markant verschijnsel van het plotseling verdwijnen van de Engelse natie te Rotterdam. Met haar verdween ook Atkinson, zoals zoveel in het beroemde en beruchte 1795.

NOTEN

1) Notariële archieven Rotterdam 1585-1811, inv. Wiersum nr. 2741, f 155-163. Notariële archieven Rotterdam hierna aangehaald als NA.

2) NA, inv. nr. 2144, f 724-726, 27 augustus 1749, geeft als zijn leeftijd op rond 25 jaar.

3) Zie over het bronnenmateriaal voor de geschiedenis van handelshuizen ook mr. H. C. Hazewinkel: *John Goddard, Engels koopman te Rotterdam, 1690-1767*; in: *Rotterdams Jaarboekje 1948*, blz. 143-177 (vooral blz. 143). Dit artikel, anders van opzet dan het onze, geeft in de vorm van een chronologische bewerking der beschikbare stukken, vooral goed weer wat er feitelijk in een achttiende-eeuws koopmans-